

TOSHKENT ZIYORAT, KO'NGILOCHAR, GASTRONOMIK VA TIBBIY TURIZM HAQIDA

Muhsina Jo'raboyeva

Annotatsiya: Ushbu maqolada Toshkent shahridagi turizmning asosiy turlari — ziyorat, ko'ngilochar, gastronomik va tibbiy turizm — keng qamrovda tahlil qilinadi. Shuningdek, turizmning iqtisodiy, madaniy va ijtimoiy ahamiyati, shaharda turizmni rivojlantirishning strategik yo'nalishlari va istiqbollari yoritiladi. Maqolada ziyorat va ko'ngilochar turizm, gastronomik va tibbiy xizmatlar orqali shahar turizmini rag'batlantirish usullari, yoshlar va mahalliy jamoalarga ijtimoiy ta'sir, ekologik barqarorlik va madaniy merosni saqlash masalalari batafsil tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Toshkent, ziyorat turizmi, ko'ngilochar turizm, gastronomik turizm, tibbiy turizm, iqtisodiy samaradorlik, madaniy meros, turizm infratuzilmasi, barqaror rivojlanish, ekologik ong.

Toshkent shahrining tarixiy va madaniy merosi ziyorat turizmi uchun boy imkoniyatlar yaratadi. Shahar markazidagi Amir Temur maydoni, Hazrati Imom majmuasi, Chorsu bozori va Ko'kaldosh madrasasi ziyorat turizmining asosiy markazlarini tashkil qiladi. Bu yodgorliklar nafaqat mahalliy, balki xorijiy sayyohlarni ham jalb qiladi. 2024-yil statistik ma'lumotlariga ko'ra, Toshkentga tashrif buyurgan sayyohlarning 45 foizi ziyorat maqsadida kelgan. Bu esa shaharning iqtisodiy rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shadi. Ziyorat turizmi nafaqat iqtisodiy daromad, balki yoshlarning tarixiy bilimni oshirish, milliy qadriyatlarni anglash va madaniy identifikatsiyani mustahkamlashga xizmat qiladi. Ziyorat turizmini rivojlantirishda quyidagi jihatlar muhim:

- Ekskursiya va interaktiv tadbirlar: Talabalar va yoshlar uchun tarixiy joylarda audio-gidlar, interaktiv marshrutlar, tarixiy rol o'yinlari tashkil qilinadi.
- Milliy va diniy tadbirlar: Ramazon, Qurbon hayiti va milliy bayramlarda sayyohlar uchun maxsus dasturlar tashkil etiladi.
- Tarixiy yodgorliklarni restavratsiya qilish: Ko'kaldosh madrasasi va Hazrati Imom majmuasi qayta ta'mirlanib, turizm xizmatlariga moslashtiriladi. Shuningdek, ziyorat turizmi yoshlar orasida ekologik ongni rivojlantiradi. Masalan, sayyohlar va talabalarning ekologik marshrutlar bo'yicha qatnashishi chiqindilarni boshqarish va suv-resurslarini tejash ko'nikmalarini oshiradi. Toshkentning ko'ngilochar maskanlari shaharga keluvchi turistlar uchun qo'shimcha qiymat yaratadi. Ko'ngilochar turizm shahar madaniyati, san'ati va sport inshootlarini o'z ichiga oladi. Masalan:
 - Anhor Park, Ocean Park, Tashkent City Mall kabi maskanlar turizmni diversifikatsiya qiladi.

- Konsert zallari va teatrlar yoshlar va oilalar uchun madaniy tadbirlarni taklif qiladi.

- Sport va sog'lomlashtirish markazlari turizmga integratsiya qilingan faoliyatni taqdim etadi. Gastronomik turizm Toshkentni xalqaro darajada tanitadi. Mahalliy oshxona va milliy taomlar turistlar uchun alohida tajriba beradi: plov, lag'mon, somsa, shirinliklar va maxsus an'anaviy taomlar.

- Gastronomik festivallar va master-klasslar orqali turistlar oshpazlik san'ati bilan tanishadi.

- Restoranlar va ko'cha oshxonalari mahalliy iqtisodiyotga qo'shimcha daromad manbai yaratadi. Bu turizm turi mahalliy tadbirkorlikni rivojlantiradi, fermerlar va oziq-ovqat ishlab chiqaruvchilar bilan hamkorlikni mustahkamlaydi, yangi ish o'rinlarini yaratadi. Ko'ngilochar va gastronomik turizm yoshlar uchun ijodiy va madaniy faoliyatni rivojlantirish, mintaqaviy va xalqaro tajriba almashish imkoniyatini beradi. Tibbiy turizm Toshkent shahrini Markaziy Osiyoda muhim sog'lomlashtirish markaziga aylantiradi. Zamonaviy klinikalar, malakali shifokorlar, diagnostika va reabilitatsiya xizmatlari xorijiy bemorlarni jalb qiladi.

- Tibbiy turizm xizmatlari: konsultatsiya, jarrohlik, reabilitatsiya, spa va sog'lomlashtirish xizmatlari.

- Xalqaro sertifikatlash: klinikalar xalqaro standartlarga mos sertifikatlar bilan ta'minlanadi.

- Tibbiy turizm paketlari: maxsus marshrutlar va xizmatlar sayyohlar uchun qulaylik yaratadi. Barqaror turizm tamoyillari doirasida tibbiy va ko'ngilochar turizm ekologik va ijtimoiy barqarorlikni hisobga oladi. Shu bilan birga, yoshlarni turizm va sog'lomlashtirish jarayonlariga jalb qilish orqali ijtimoiy taraqqiyot qo'llab-quvvatlanadi. Kelajakda Toshkentning barcha turizm turlari integratsiyalashgan kompleks sifatida rivojlantirilishi rejalashtirilgan. Bu esa shaharni xalqaro darajada tanitadi, mahalliy iqtisodiyot va ijtimoiy hayotga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa

Toshkent shahrida ziyorat, ko'ngilochar, gastronomik va tibbiy turizmning rivojlanishi shahar turizm salohiyatini sezilarli darajada oshiradi. Ziyorat turizmi tarixiy merosni targ'ib qilsa, ko'ngilochar va gastronomik turizm turistlarga madaniy va gastronomik tajriba beradi, tibbiy turizm esa sifatli sog'lomlashtirish xizmatlarini taqdim etadi. Shaharda turizm nafaqat iqtisodiy daromad keltiradi, balki ijtimoiy va madaniy ahamiyatga ega. Yoshlarni jalb qilish, ekologik ongni rivojlantirish va madaniy merosni asrash bu yo'nalishning asosiy ustuvorliklari hisoblanadi. Toshkent shu tarzda Markaziy Osiyoda barqaror va jozibali turizm markaziga aylanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Turizm va madaniy meros vazirligi. Toshkent shahrida turizmni rivojlantirish dasturi – 2024. Toshkent, 2024.
2. Karimova, N. “Toshkent ziyorat va ko‘ngilochar turizm imkoniyatlari.” Turizm va iqtisodiyot jurnali, №5, 2023.
3. UNWTO. Urban Tourism Development in Central Asia. Madrid, 2023.
4. Alimova, S. Gastronomik turizm va mahalliy iqtisodiyot. Toshkent, 2024.
5. World Bank. Medical Tourism Trends in Asia. Washington, 2023.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezident Administratsiyasi. Barqaror turizm va madaniyat strategiyasi – 2030. Toshkent, 2022.
7. O‘zbekiston Milliy axborot agentligi. Toshkent shahrida turizm infratuzilmasi yangiliklari. Toshkent, 2023.